

شفافیت و ثبات در نظام مقرراتی؛ ضرورتی برای بهبود فضای کسب و کار

یکی از مهم‌ترین الزامات برای ایجاد محیط کسب و کار پویا، پایدار و قابل پیش‌بینی، وجود نظام مقرراتی شفاف، هماهنگ و باثبات است.

مقررات اقتصادی باید به گونه‌ای تدوین و اجرا شوند که نه تنها از ارزش‌آفرینی و سرمایه‌گذاری حمایت کنند، بلکه با تقویت کارآفرینی از طریق روش‌های قانونی و مشروع، زمینه‌ای مناسب برای رشد اقتصادی و امنیت سرمایه‌گذاری فراهم آورند. این اصل که در سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری ۱۳۷۹/۱۱/۰۳ مورد تأکید قرار گرفته است، نشان‌دهنده اهمیت هماهنگی و ثبات مقررات در پیشبرد اهداف اقتصادی کشور می‌باشد. علاوه بر این، سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری ۱۳۹۸/۰۷/۰۲ نیز بر ضرورت ترویج فرهنگ رعایت قانون، تبدیل آن به مطالبه عمومی و ساماندهی مقررات تأکید دارد. به همین دلیل، قوانین و مقررات کشور باید همواره از حیث سازگاری با قانون اساسی و سایر قوانین موضوعه کشور مورد بازنگری قرار گیرند تا از بروز تضادها و ناهماهنگی‌های اجرایی جلوگیری شود.

در همین راستا، قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، به‌ویژه در مواد ۲۴ و ۳۰ و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، دولت و دستگاه‌های اجرایی را مکلف کرده است که هرگونه تغییر در سیاست‌ها و مقررات اقتصادی را از طریق رسانه‌های گروهی، پایگاه‌های اطلاع‌رسانی رسمی و سایر ابزارهای ارتباطی به اطلاع عموم مردم و فعالان اقتصادی برسانند. این الزام نه تنها به شفاف‌سازی و افزایش پیش‌بینی‌پذیری محیط کسب و کار کمک می‌کند، بلکه موجب کاهش نااطمینانی‌ها، افزایش اعتماد عمومی و تسهیل تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان و در کل فعالان اقتصادی می‌شود. بر اساس ماده ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری معاونت مربوطه در ریاست جمهوری، «پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار» (qavanin.ir) را اصلاح و ارتقا دهد.

این پایگاه به گونه‌ای طراحی شده است که همه مقررات و آیین‌نامه‌های مرتبط، اطلاعات تنقیحی (مشخص سازی قوانین تغییر یافته، نسخ شده و...)، اطلاعات پایه مانند مرجع تصویب کننده، تاریخ تصویب، تاریخ ابلاغ و اطلاعات کلیدی دیگر مربوط به مقررات در دسترس افراد قرار دارد. همچنین در ماده ۳۰ این قانون دستگاه‌های اجرایی موظف‌اند پیش از تصویب مقررات، پیش‌نویس

مقررات را در این پایگاه به صورت شفاف اطلاع رسانی نمایند و فرصت کافی برای اعلام نظر فعالان اقتصادی فراهم کنند.

نمودار داده نما پیش رو، که بر اساس راهنمای حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات (مصوب ۳۰ مهر ۱۴۰۳ توسط معاونت حقوقی ریاست جمهوری تهیه شده است، تلاش دارد تا با ارائه تصویری شفاف و کاربردی، فعالان اقتصادی را با حقوق خود در قبال تغییرات مقررات و تصویب مقررات، آیین نامه ها، بخشنامه ها، دستورالعمل ها و شیوه نامه ها آشنا کند.